

Zákon o elektronických komunikáciách

Návrh zákona o elektronických komunikáciách schválený poslancami NR SR 3. decembra 2003 nahradil doteraz platný Zákon o telekomunikáciách, ktorým je upravené vykonávanie telekomunikačných činností. Cieľom zákona je liberalizovať moderný telekomunikačný trh, umožniť skutočnú hospodársku súťaž medzi telekomunikačnými operátormi a tým aj zlepšenie kvality služieb, zníženie cien a zvýšenie transparentnosti na trhu.

Regulačný rámec je technologicky neutrálny, upravuje reguláciu jednotným spôsobom pre všetky elektronické komunikačné siete a služby. Zákon sa vzťahuje okrem iného aj na hlasové telefonické služby ako aj na prenos elektronickej pošty.

Norma rozširuje pôsobnosť a postavenie Telekomunikačného úradu (TÚ) SR s dôrazom na spoluprácu s ďalšími orgánmi štátnej správy, predovšetkým Protimonopolným úradom SR. Upravená je povinnosť úradu vykonávať všetky svoje úlohy v súlade s princípmi efektívnosti, objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie, primeranosti a odôvodnenosti. Svoje opatrenia, informácie a rozhodnutia musí zverejňovať na internete a vo vestníku. Financovaný bude naďalej prostredníctvom ŠR, kapitoly ministerstva hospodárstva, pričom tento spôsob financovania regulátora sa stal terčom kritiky zo strany EÚ. V prípade Slovenska problémom ostáva aj forma úradu, keďže jeho výdavky sú rozpočtovo viazané.

Úprava zákona zabezpečuje všetkým podnikom na elektronickom komunikačnom trhu reguláciu iba v prípade, ak je táto potrebná na zabezpečenie efektívnej súťaže, pričom všetci účastníci budú regulovaní rovnakým spôsobom. Na rozdiel od telekomunikačného zákona, nový zákon odlišne upravuje reguláciu súťaže v elektronických komunikáciách jednoznačným určením relevantných trhov (18 na základe odporúčaného zoznamu Európskej komisie), určením pravidiel ich analyzovania a určovaním podnikov s významným vplyvom na relevantnom trhu. Ustanovenia zákona ukladajú úradu najmenej raz za dva roky analyzovať relevantné trhy, t.j. analyzovať či v prípade konkrétneho výrobku alebo služby existuje efektívna súťaž (ani jeden podnik nemá na relevantnom trhu významný vplyv). Úlohou úradu je analyzovať či na danom trhu bude perspektívna súťaž alebo pretrváva nedostatočná efektívna súťaž. Zákon vymedzuje kritériá významného vplyvu, jeho definícia je prevzatá zo Smernice EP a Rady č. 97/33/ES a zodpovedá 25 percentnému podielu podniku na trhu. Nezávisle na podmienkach tzv. všeobecného povolenia, musí úrad podnikom s významným vplyvom na trhu uložiť príslušné regulačné povinnosti. Jednou z regulačných povinností je povinnosť transparentnosti prístupu a prepojenia, ktorá vyžaduje, aby významný podnik zverejnil špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, podmienky používania služieb, vrátane cien. Základným nástrojom uplatňovania transparentnosti je povinnosť významných podnikov vydať referenčnú ponuku a predložiť ju úradu na zverejnenie. Významným ustanovením zákona je povinnosť dominantného operátora vydať referenčnú ponuku na prístup alebo prepojenie do vlastnej siete do 60 dní od jej uloženia Telekomunikačným úradom.

Dochádza k zrušeniu inštitútu licencií na zriaďovanie sietí a poskytovanie služieb, vstup podnikov na relevantné trhy elektronických komunikácií sa zjednodušuje na základe splnenia podmienok všeobecného povolenia. Okrem všeobecného povolenia zavádza sa aj individuálne povolenie, pri ktorom je potrebné pridelenie frekvencií alebo čísel a vzťahuje sa vždy na konkrétny subjekt.

Nadalej sa zachováva úprava udeľovania práva na používanie frekvencií, právo na ich využívanie nesmie byť obmedzované okrem prípadov nedostatku frekvencií a potreby zabezpečenia ich efektívneho využívania. Okrem toho nové znenie zákona upresňuje podmienky na individuálne povoľovanie používania frekvencií a čísel.

Zákon mení podmienky na poskytovanie a financovanie univerzálnej služby, ktorú podrobne upravuje. Zákon tiež obsahuje predchádzajúcu úpravu prenositeľnosti čísla účinnú dňom vstupu do EÚ.

V neposlednom rade norma dopĺňa úpravu telekomunikačného tajomstva, zabezpečuje ochranu osobných údajov a mení ustanovenia o ochrane prenášaných informácií. V neposlednom rade zmenou zákona došlo k úprave tzv. prepájacích poplatkov medzi pevnou a mobilnými sieťami označované za dôverné. Úprava zákona formou špeciálne právneho predpisu vyníma ceny uskutočňovania hovorov medzi týmito sieťami spod ochrany obchodného tajomstva.

Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2004.